Vreme: 21.08.2026 13:50
Medij: danas.rs
Link: https://www.danas.rs/bbc-news-serbian/brisel-pita-beograd-zasto-niste-trazili-pomoc-za-gasenje-
Autori: BBC News na srpskom
Teme: Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

Naslov: Brisel pita Beograd: 'Zašto niste tražili pomoć za gašenje požara?'

8909

Iz Brisela kažu da srpske vlasti nisu tražile pomoć u gašenju požara i kritikuju Beograd zbog 'oslanjanja na Rusiju'.

Dok u Deliblatskoj peščari nedeljama gori veliki požar, vodi se polemika zašto vlasti u Beogradu nisu tražile pomoć Evropske unije (EU) i zašto se tako kasno obratio Moskvi za slanje aviona za gašenje vatre. Požar u velikom prirodnom rezervatu u Srbiji tinja od kraja jula, a rasplamsao se od 5. avgusta i do danas traje velika borba vatrogasaca i meštana da ga ugase. Od 20. avgusta, u gašenju požara učestvuje i ruski avion 'Iljušin-76', koji u jednom naletu izbacuje 42 tone vode. Dok hiljade hektara šume i rastinja gore i ugrožena su neka naselja u peščari, kao i mnoge životinje i biljke, iz Evropske komisije su za N1 rekli da "Srbija nije aktivirala Mehanizam civilne zaštite EU", čiji je deo, a to znači da nije zatražila pomoć zvaničnim putem. "Ako Srbija u narednim satima ili danima aktivira Mehanizam kao odgovor na požare, odmah ćemo koordinirati sa evropskim partnerima kako bismo mobilisali pomoć u skladu sa stvarnim potrebama i situacijom na terenu", rekao je portparol Evropske komisije. Ali u pisanom odgovoru je potvrdio da je Srbija od EU zatražila i dobila drugu vrstu pomoći - obezbeđivanje satelitskih snimaka programa Kopernikus kao podršku lokalnim vatrogascima. Istovremeno, u Briselu kritikuju odluku Beograda da se za pomoć obrati Rusiji koja je godinama pod opsežnim sankcijama EU zbog njene invazije na Ukrajinu, koja traje od februara 2022. Srbija je, uz Belorusija, jedina evropska zemlja koja do danas nije uvela neki oblik sankcija Rusiji. Predsednik Srbije Aleksandar Vučić izjavio je 16. avgusta da EU i Rusija jesu ponudile pomoć, ali i da "za sada nije potrebna". Međutim, dva kasnije iz Rusije je potom stigao avion 'Iljušin', a ruska ambasada je saopštila da su se srpske vlasti obratile Rusiji sa molbom za pomoć "zbog kritičnog pogoršanja situacije sa požarima i ugroženosti naseljenih mesta". Ruskim avionima je zabranjeno da lete iznad evropskog vazdušnog prostora prema sankcijama uvedenim zbog invazije na Ukrajinu 2022. godine, ali je humanitarna pomoć izuzeta. Na putu ka Srbiji, ruski avion je prešao vazdušni prostor Bugarske, članice EU i NATO-a, na zahtev Beograda, objavila je novinska agencija BTA, pozivajući se na saopštenje bugarskog Ministarstva saobraćaja i komunikacija, prenosi Rojters. Trenutni požar u Deliblatskoj peščari, na oko 70 kilometara severno od Beograda, preti da se izjednači sa najtežim do sada kada je pre 30 godina izgorelo više od 7.000 hektara. Na ruku vatrogascima ne ide ni toplo vreme i suša koja danima traje, uz tek povremene kapi kiše. Pojedina naselja u peščari bila su ugrožena 20. avgusta, ali su vatrogasci uspeli da ih odbrane, javlja Radio-televizija Srbije. Ugašen je veliki požar kod Kladova, na istoku Srbije, gde je gorelo više od 1.000 hektara šume i rastinja, dok kod Kraljeva i dalje traje borba sa vatrom na planini Stolovi. Tamo je na tri celine je požar potpuno lokalizovan, dok na četvrtoj celini na južnoj padini Stolova vatrogasno-spasilačke jedinice kontrolišu požar duž puta koji se tu pruža, javlja RTS. Pre nekoliko dana, požari u Srbiji odneli su u prvu žrtvu. U Smederevu je poginuo 70-godišnji muškarac, saopštio je Davor Vidović, pomoćnik načelnika Uprave za Vatrogasno-spasilačke jedinice Sektora za vanredne situacije. Deliblatska peščara, poznata i kao 'Evropska Sahara', najveća je peščana površina u Evropi i dom za mnoge životinje i više od 900 vrsta biljaka, od kojih su mnoge retke i endemske. Područjem upravlja Javno preduzeće Vojvodinašume, a jedan od najvećih požara bio je 1996. kada je izgorelo skoro 7.000 hektara. Prema poslednjim zvaničnim podacima, do sada je izgorelo više od 3.500 od ukupno 35.000 hektara, mada se

smatra da je zahvaćena mnogo veća površina. BBC na srpskom priredio je mape i analizu do sada izgorene šume i zemljišta u požarima na Balkanu ovog leta - pogledajte OVDE. Pogledajte najnovije fotografije iz Deliblatske peščare U Deliblatskoj peščari ugrožene su i razne životinje, pa su otvorene kapije lovišta u okviru rezervata kako bi se sklonile od vatre i obezbeđena su dodatna pojilišta, rekao je izvršni direktor za šumarstvo u "Vojvodinašumama" Marko Marinković za BBC na srpskom. Ekološka šteta je velika, i uništena su određena staništa, kao i zaštićene i retke vrste biljaka i insekata, kažu za BBC na srpskom. "Krupniji sisari su se povukli. U odnosu na fond divljači, tamo je matični fond od 800 jedinki jelena, 250 divljih svinja i 300 jedinki srneće divljači. "Preduzeli smo mere kako bismo životinje zaštitili od požara", dodao je Marinković. Pogledajte snimke iz vazduha: Požar u Deliblatskoj peščari opustošio šume Vojvodinašume, koje gazduju ovim područjem, u pisanom odgovoru za BBC na srpskom, kažu da je prvi požar zabeležen 21. jula, ali su lokalizovani i gašeni sve do 5. avgusta kada je vatra izmakla kontroli. Iz ovog javnog preduzeća odbacuju kritike da je pravovremena prevencija izostala. Kažu i da su dežurne ekipe uočile novi požar 5. avgusta i da su odmah počeli da ga gase, ali da je jak veoma brzo podigao i proširio vatru. "Širenje požara je bilo uslovljeno ekstremnim uslovima zbog kojih nije bilo moguće suzbiti požar. Od tada do danas, neprestano se gasi vatra. "Više od 350 ljudi, sa opremom, i sa zemlje i iz vazduha gase požar. Jasno je koliko su teški uslovi kada još nije ugašen", dodaju iz Vojvodinašuma. Satelitski snimci požara u naselju Dubovac u Deliblatskoj peščari Pogledajte još fotografija iz Deliblatske peščare U Hrvatskoj je u toku istražni postupak protiv četvoro osumnjičenih za namerno izazivanje požara na području Zadra, grada na obali Jadranskog mora. Iako za sada nije otkriven identitet uhapšenih, hrvatski mediji javljaju da trojica muškaraca od 42, 45 i 46 godina imaju hrvatska državljanstva, a jedan od njih i srpsko, dok 33-godišnja žena ima državljanstvo Poljske. Za sada se terete za krivično delo protiv opšte bezbednosti, ali nije isključeno i da bude prinačeno jer se ispituju i 'teroristički motivi', rekao je državni tužilac Ivan Turudić, prenosi Hrvatska televizija. Osumnjičeni, kojima je određen jednomesečni pritvor, delimično su priznali izazivanje požara u Zadru i na širem području ovog grada, a trojica muškaraca su u vreme izvršenja krivičnog dela bili pod jakim uticajem alkohola, rekao je istražni sudija u Zadru Hrvoje Visković. Istražni zatvor im je određen zbog opasnosti od uticaja na svedoke, kao i opasnosti od ponavljanja dela, kao i bekstva, rekao je Visković. Hapšenja zbog požara u Hrvatskoj, među osumnjičenima i državljanin Srbije Prema dosad poznatim informacijama, osumnjičeni su običnim upaljačem palili suvu travu uz put, javlja HRT. Sa krivičnim delom povezuje se i poluautomatska puška koju je policija pronašla i oduzela tokom pretrage. Hrvatska televizija javlja da su neki od osumnjičenih od ranije poznati policiji. Jedan je osuđivan zbog krađe, dok je protiv drugog u toku krivični postupak takođe zbog krađe. Za direktno izazivanje požara predviđena je novčana kazna od 2.000 do 20.000 evra ili kazna zatvora do 60 dana. Prema zakonima u Hrvatskoj, ako je požar prouzrokovao veću materijalnu štetu ili ugrozio ljudske živote, zaprećena je kazna zatvora do 15 godina. Omiš, poznati turistički grad na ušću reke Cetine u Jadransko more, polako se oporavlja od požara 13. avgusta, koji se opisuje kao jedan od najtežih u istoriji Hrvatske. U požaru u Omišu poginula je državljanka Bosne i Hercegovine koja je bila na sezonskom radu, a sedmoro teško i desetine ljudi je lakše povređeno. Ukupno je povređeno 43 ljudi, među njima i trojica vatrogasaca, a evakuisano oko 2.500, izvestila je Hrvatska vatrogasna zajednica. U vatrenoj stihiji u dalmatinskom mestu, 40-ak kilometara južno od Splita, izgorelo je oko 900 hektara. Jedan od vatrogasaca u Omišu opisao je vatrenu stihiju kao "Armagedon". U požaru je potpuno izgorelo 28 kuća, sedam privrednih objekata, među kojima tri ugostiteljka, kao i 106 vozila i 48 čamaca i brodića, kažu lokalne vlasti. Još 43 kuće su delimično izgorele, dodaju. Šteta se procenjuje na najmanje 110 miliona evra, rekao je gradonačelnik Omiša Hrvatskoj televiziji, nazivajući požar "terorizmom najgore vrste". Na omiškom području živi oko 15.000 stanovnika, a u trenutku požara tamo je boravilo i oko 12.000 turista, zbog čega je požar ugrozio područje sa velikom koncentracijom ljudi, rekao je predsednik hrvatske vlade Andrej Plenković novinarima. Neki ljudi su bili nezadovoljni, tvrdeći da nisu dobili upozorenje putem sistema SRUUK. "Što se tiče SRUUK-a, on je radio u mnogim dosadašnjim situacijama. Ovde se požar očigledno brzo širio zbog orkanskog vetra", dodao je. Pogledajte fotografije iz Omiša BBC na srpskom je od sada i na TikToku, pratite nas OVDE. Pratite nas na Fejsbuku, Tviteru, Instagramu, Jutjubu i Vajberu. Ako imate predlog teme za nas, javite se na Ime * Komentar